

Chan Tobias Masvik

Tweets fra fortiden

En analyse av hvordan Twitter kan brukes til historiefremføring om andre verdenskrig i Norge

Bacheloroppgave i Historie

Veileder: Thomas Brandt

Mai 2023

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Chan Tobias Masvik

Tweets fra fortiden

En analyse av hvordan Twitter kan brukes til
historieformidling om andre verdenskrig i Norge

Bacheloroppgave i Historie
Veileder: Thomas Brandt
Mai 2023

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Det humanistiske fakultet
Institutt for historiske og klassiske studier

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

Denne oppgaven analyserer hvordan Twitter kan bli brukt til historiefremføring, og hvorvidt dag for dag formatet fungerer som god historiefremføring. Gjennom å analysere et utvalg tweets får vi innsikt i hvorvidt denne typen historiefremføringen fungerer. Denne oppgaven har prøvd å svare på disse forskningsspørsmålene: *“Hvilken effekt har Twitter på historiefremføring?”* *“I hvilken grad fungerer dag for dag formatet som god historiefremføring?”* *“Hvilke utfordringer medfører det korte formatet for historiefaglig fremføring?”*. For å analysere tweetene har vi brukt en kombinasjon av kvalitative og kvantitative analysemetoder, samt Ola Svein Stugu sin modell på historiebruk. Modellen ble brukt for å bedre kunne forstå hvordan RealtimeWWII, som er casestudien bruker historie. Ved å bruke modellen kan vi finne ut motivene bak brukeren og dermed få bedre innsikt i motivasjonene til RealtimeWWII. Gjennom analysen har vi funnet ut at Twitter og dag for dag formatet fungerer bra til historiefremføring, men det ligger noen utfordringer til både plattformen og formatet, når man sammenligner det med tradisjonell historiefremføring.

Abstract

This thesis analyses how Twitter can be used for history dissemination and whether the day-to-day format works for history dissemination purposes. By analysing a sample of tweets, we gain insight into whether this type of history dissemination works. This thesis has tried to answer these research questions: "What effect does Twitter have on history dissemination?" "To what extent does the day-by-day format work as good history dissemination?" "What challenges does the short format pose for disseminating history?". To analyze the tweets, we have used a combination of qualitative and quantitative analysis methods, as well as Ola Svein Stugu's model of history use. The model was used to better understand how RealtimeWWII, the case study, uses history. By using the model, we can find out the motives behind the user and thus gain better insight into the motivations of RealtimeWWII. Through the analysis, we have found that Twitter and the day by day format works well for disseminating history, but there are some challenges to both the platform and the format when compared to traditional history dissemination.

Innholdsfortegnelse

Innhold

Innholdsfortegnelse	2
1 Innledning.....	3
1.2 Presentasjon av tema og problemstilling.....	3
2 Metode	4
2.3 Avgrensning.....	4
3 Analysemetoder	6
4 Tidligere forskning	7
4.1 Andre verdenskrig.....	8
4.2 Sosiale medier	9
4.3 Twitter.....	10
4.4 RealtimeWWII.....	11
5 Bakgrunn for oppgaven	13
6 Analyse	15
6.1 Tungtvannsaksjon	15
6.2 Senking av fangeksp	16
6.3 Katastrofal operasjon	18
6.4 Lofoten tokt	19
6.5 Brenn fiskeoljen	20
6.6 Trusler fra okkupasjonsmakten	21
6.7 Quisling makt over ære?.....	23
7 Diskusjon.....	24
8 Oppsummering av analyse og diskusjon	28
9 Konklusjon.....	29
10 Litteraturliste.....	31

1 Innledning

Sosiale medier har vokst raskt i popularitet siden Facebook og Twitter ble lansert på begynnelsen av 2000-tallet. Plattformene har gitt brukerne muligheten til å dele sine livshistorier og personlige opplevelser med verden, samtidig som de har åpnet for en helt ny måte å formidle historie på. For eksempel kan Youtube-kanaler og Twitter-brukere bruke sosiale medier til å formidle historie til millioner av følgere. Disse formidlerne kan påvirke allmennhetens forståelse av historie på en måte som ikke var mulig tidligere.

Det er interessant å se nærmere på hvordan sosiale medier, spesielt Twitter, blir brukt for å formidle historie. Twitter gir brukere muligheten til å dele korte, raske oppdateringer om hendelser som skjer i sanntid, noe som gjør plattformen til en perfekt kanal for å formidle historiske hendelser dag for dag. Dette gir brukerne en følelse av å oppleve historien i sanntid og kan øke deres forståelse og engasjement for historie. Samtidig så er det flere utfordringer med denne typen format, spesielt sett fra et historiefaglig perspektiv.

Det er også interessant å se hvordan forskjellige grupper bruker historie og formidler historie på Twitter. For eksempel kan historiefornidlere på Twitter ha forskjellige mål og tilnæringer når det gjelder å dele historie med verden. Noen kan fokusere på å presentere en objektiv og nøyaktig fremstilling av hendelser, mens andre kan bruke historie for å fremme en bestemt agenda eller ideologi.

1.2 Presentasjon av tema og problemstilling

Fokuset for denne oppgaven vil være å se hvordan brukere formidler historie gjennom sosiale medier. Derfor har jeg avgrenset meg til Twitter som sosialt media. Hvordan har formidling endret seg, er det på grunn av hvordan Twitter er designet, eller er det noe annet som har ført til denne typen formidling? Hva er formålet til disse brukerne i å formidle historie? Hvilke inntrykk gir disse tweetene av krigen? Prøver de å sympatisere med en side, eller er de nøytrale? Hva er formålet til RealtimeWWII? Og hvilken effekt har denne typen formidling? For å svare på disse spørsmålene så kommer jeg til å jobbe med disse problemstillingene: *“Hvilken effekt har Twitter på historiefornidling?”* *“I hvilken grad fungerer dag for dag formatet som god historiefornidling?”* *“Hvilke utfordringer medfører det korte formatet for historiefaglig formidling?”* For å svare på problemstillingen min, vil jeg se nærmere på Twitterkontoen:

RealtimeWWII.¹ RealtimeWWII er en Twitter-bruker som formidler historien om andre verdenskrig dag for dag, som om det var noen som opplevde disse hendelsene dag for dag. Gjennom å undersøke denne brukeren, så kan jeg få en større innsikt i hvordan Twitter blir brukt til å formidle historie. Samtidig så kan jeg med bakgrunn i denne undersøkelsen se hvordan Twitter som medium fungerer for historiefordling, og se om den er annerledes enn for eksempel tradisjonell historiefordling. Og samtidig se hvordan dette formatet fungerer i seg selv for historiefordling.

2 Metode

I denne oppgaven vil jeg bruke en casestudie til å utforske en bruker som har interesse for historie og bruker Twitter til å formidle historie. Samtidig så skal jeg trekke inn andre brukere for å sammenligne historiebruken til forskjellige brukere. En casestudie er en kvalitativ forskningsmetode som fokuserer på å undersøke et enkelt tilfelle eller enkeltstående enhet i dybden, og kan være svært nyttig for å få en dypere forståelse av komplekse fenomener. I dette tilfellet vil jeg undersøke Twitter-kontoen "RealtimeWWII". Grunnen til at jeg valgte denne brukeren til casestudien er fordi den har en relativt stor følgerbase, noe som gjør at den har en viss påvirkningskraft, og er mer relevant å undersøke. Samtidig så er den skrevet av noen innenfor historiefeltet, noe som gir den mer kredibilitet. Noe annet er også at det kan gjøre det enklere å se om hans bakgrunn i historiefaget har påvirket hvordan han formulerer tweetene og lignende.

For å samle data vil jeg bruke en kombinasjon av kvantitative og kvalitative analysemetoder. På den ene siden vil jeg gjennomføre en kvantitativ analyse av dataene ved å se på tall og statistikk knyttet til brukerens Twitter-konto, for eksempel antall følgere, antall tweets per dag, og retweets. På den andre siden vil jeg gjennomføre en kvalitativ analyse av dataene ved å se nærmere på innholdet i tweetene, og analysere temaer og mønstre som går igjen. Videre så kan vi se på kommentarene for å få et overblikk over hvordan postene blir mottatt.

2.3 Avgrensning

På grunn av mengden informasjon som finnes på kontoen, har jeg valgt å avgrense oppgaven til å se på kun tweets som handler om Norge. Dette er blant annet for å gjøre oppgaven

¹ <https://twitter.com/RealTimeWWII>

gjennomførbar, ettersom en full analyse av hele kontoen ville vært for omfattende for denne oppgaven. I tillegg er Twitter ikke en plattform som er spesielt godt egnet for historiske arkiv formål, da eldre tweets ofte blir borte, eller vanskelige å finne. På grunn av disse faktorene så var jeg nødt av hensyn til avgrensning å fokusere på tweets som handler om Norge under krigen. Gjennom denne tilnærmingen håper jeg å få en grundig forståelse av hvordan denne brukeren Twitter til å formidle historie, og hvordan deres bakgrunn og formål påvirker deres tilnærming til historiefremføring på sosiale medier. Samtidig så har jeg hentet inn data for å utføre casestudien.

Noe som kan være interessant til videre forskning er å se på flere tweets som omhandler flere regioner og deler av krigen. Eller så kunne man sett på hvordan kontoen tar for seg utviklingen av krigen dag for dag, men dette er da igjen utenfor omfanget til en bacheloroppgave.

Datainnsamlingen har bestått av to deler. Først har jeg søkt på twitter etter brukere å undersøke. Som nevnt tidligere har jeg valgt meg ut brukeren: RealTimeWWII som hovedcase. Deretter har jeg søkt etter relevant forskning på området. Blant annet kommer jeg til å bruke en artikkel av Yasonobu Sumikawa og Adam Jatowt², som har analysert historie relaterte poster på Twitter. Videre kommer jeg til å bruke litteratur fra digitalhistorie feltet, for å undersøke den mer digital historiske aspektet med oppgaven. Grunnen til at jeg valgte disse kildene er fordi de er relativt nye, og kan hjelpe med å besvare problemstillingen. Noen andre artikler som jeg kommer til å bruke er Na Li sin artikkel om offentlig historie. Hun har forsket på hvordan tradisjonell historiefremføring blir utfordret av en ny type for historiefremføring, som er offentlig historiefremføring. Men her ligger det spesielle forhold til rette, ettersom historiefremføring i Kina er annerledes enn i vestlige demokratier. Deretter vil jeg gjennomføre en grundigere analyse av den utvalgte RealtimeWWII på Twitter som har forskjellig bakgrunn og formål med sin bruk av plattformen. Kontoen har hovedfokus på andre verdenskrig. Denne brukeren har blitt valgt da den er en av de mer populære brukerne på Twitter, som holder på med denne typen historiefremføring.

En avgrensning som jeg har gjort i datainnsamlingen er som nevnt tidligere å kun se på tweets som har søkeordet "Norway". Ettersom det blir postet rundt 10 ganger daglig, så ville det vært umulig å se på alle tweetsene. En annen ting er ettersom jeg ikke har noe bakgrunn i IT-feltet,

² Sumikawa & Jatowt: 2020

og ikke har noe opplæring i verktøy for å kunne samle inn store mengder data, som for eksempel Jatowt og Sumikawa har i sin artikkel, tar jeg heller og velger et utvalg på rundt 10 tweets og analyserer.³ Dette gjør at funnene igjen kan bli annerledes hvis man tar inn et større datasett, men det er utenfor omfanget til denne oppgaven. I tillegg så var det en utfordring å finne tweets som handler om Norge. En grunn er at tweetene til RealtimeWWII fra perioden mellom 2011-2017 er blitt slettet av plattformen, noe som kan ha påvirket antallet tweets som omhandler Norge. Samtidig så er ikke brukeren ferdig med å tweete om krigen ennå, så det kan også påvirket antallet tweets om Norge, samtidig som at Patreon støttere får være med på å bestemme hva som blir tatt opp eller ikke.⁴ En annen ting var at jeg ikke fikk tilgang til arkivet av gamle tweets, dermed ble det vanskeligere å finne tweets som kunne laget en bedre rød tråd i oppgaven.

En annen utfordring med å finne tweets er at twitter ikke er laget for arkivformål, noe som gjør søkemotoren litt vanskelig å jobbe med. Men gjennom å bruke søkeordet “Norway”, og formulere søket slik: “Norway (From: @RealtimeWWII)” så får jeg opp alle tweets hvor ordet Norway blir nevnt, kun fra denne brukeren. En viktig ting å nevne er at ved å avgrense meg til tweeter om norge, så vil vi mest sannsynlig ikke kunne analysere tweetene som er de mest populære, ettersom Norge var en relativt liten del av andre verdenskrig, på det internasjonale nivået. Dette kan igjen føre til at konklusjonen til oppgaven ikke nødvendigvis blir det samme, hvis vi hadde undersøkt de mest populære tweetene.

3 Analysemetoder

For å analysere dataene kommer det til å bli brukt en kombinasjon av kvantitative og kvalitative analysemetoder. En av metodene som kommer til å bli brukt er kvantitativ innholdsanalyse for å analysere brukerens twitterkonto og finne forskjeller og likheter i form og innhold på kontoens tweets. I tillegg vil jeg også gjøre en kvantitativ analyse av brukernes følgere og samhandlinger på Twitter, gjennom å gjøre det vil jeg få et bedre bilde over hvor mye innflytelse tweetene har. For å avgrense oppgaven kommer jeg til å se på noen spesifikke tweets fra RealtimeWWII. Samtidig så skal jeg bruke Ola Svein Stugu sin modell for å forstå roller og funksjoner i historiebruk. Gjennom å gjøre dette vil det hjelpe meg å kunne bedre analysere tweetene fra kontoen med et historiebruk perspektiv. Modellen som kommer til å bli brukt er Stugu sin

³ Ibid: 108

⁴ <https://www.patreon.com/RealTimeWWII>

modell om forskjellige tilnærminger til hvordan historie er brukt.⁵ Stugu sin modell på historiebruk sier at historie kan deles inn i tre deler. Den første er historie som redskap, hvor historie blir brukt som et verktøy for å overbevise, undertrykke, frigjøre, og som kilde til inntekt.⁶ Det er ofte grupper som har makt eller som ønsker makt, som for eksempel politiske partier, terrororganisasjoner eller markedsaktører. Den andre er historie som orientering. Denne måten bruker historie som kilde til kunnskap og innsikt, og grunnlag for undring, mening og sammenheng.⁷ Til slutt har vi historie som opplevelse, hvor historien er en kilde til fascinasjon, spenning og glede. Å bruke historie som orientering og opplevelse har ofte overlapp med hverandre, og brukes av ulike grupper. I tillegg så er det de to måtene å bruke historie på som blir mest relevant å bruke i denne oppgaven.

4 Tidligere forskning

Det er gjort forskning på dette temaet fra før av, men samtidig så er det ikke så veldig mye forskning på akkurat denne problemstillingen jeg skal prøve å besvare i denne oppgaven. Tidligere forskning kan bli delt inn i tre kategorier som er relevante for oppgaven: Historieformidling, sosiale medier/twitter og andre verdenskrig.

Historieformidling er praksisen om å formidle historie til et nytt publikum. Eksempelvis så har vi skolesystemet, som er primærmetoden og den mest autoritative måten å formidle historie på. Alternativt så har vi offentlig historieformidling, som har blitt mer vanlig, på grunn av internett og sosiale medier. Men først så vi definere hva offentlig historie er, for denne oppgaven så blir offentlig historie definert som historie som blir formidlet til allmennheten, ettersom det har vært mange kontroverser ved å prøve å definere dette noe mer spesifikt. Hvem som helst kan skrive og formidle historie til hvem som helst, når som helst og hvor som helst. Denne typen formidling er ikke like kvalitetssikret som offentlig formidling, gjennom at man ofte ikke nødvendigvis trenger å referere til kilder på samme måte som man gjør i en mer akademisk setting. Eksempelvis så ser vi dette på twitter-brukeren RealTimeWWII, hvor det ikke oppgis kilder for alle tweetene. Forskning som tyder på dette, finner vi i artikkelen av Na Li: "Public History: The Future of teaching the past in China".⁸ Noe å merke seg i Na Li sin artikkel er at det kinesiske skolesystemet er annerledes enn de fleste i demokratiske land. Som følge av dette

⁵ Stugu 2016: 16

⁶ Ibid: 16

⁷ Ibid: 16

⁸ Li: 2022

så ligger det helt spesielle forhold for historieformidling i Kina, enn i vestlige demokratier. Men tross dette så har artikkelen flere poeng som kan være relevante for oppgaven og internasjonal historieformidling. En annen artikkel som også forsker på denne problemstillingen er Yasunobu Sumikawa og Adam Jatowt sin artikkel: “Analyzing history-related posts on twitter”.⁹ Samtidig så finnes det også forskning som stiller flere kritiske spørsmål ved denne type historieformidling. Som i artikkelen til Frederic Clavert, hvor det blir stilt spørsmål ved materiale som mangler. Selv om denne artikkelen tar for seg twitterbruker sentrert rundt første verdenskrig, er både forskningen og spørsmålene han stiller relevante for oppgaven.¹⁰

Når man skal analysere historiebruk, så vil det være relevant å snakke litt om kollektiv erindring, også kjent som kollektivt minne. Men hva er kollektiv erindring? Hvis vi følger Stugu sin definisjon av kollektivt minne, så ser vi at det går ut på det felles minne om en hendelse vi har som samfunn.¹¹ Hvis vi tar utgangspunkt i det norske kollektive minnet om andre verdenskrig, så ser vi en norsk grunnfortelling, som skal minne oss om okkupasjonen av Norge.

4. 1 Andre verdenskrig

Andre verdenskrig er kanskje en av de mest dokumenterte krigene i historien. Andre verdenskrig startet 3. September 1939 i Europa, og varte fram til 1945, og var en krig som involverte hele verden. Det er gjort mye forskning på krigen, og jeg kommer til å benytte meg av to verk som er relevante for oppgaven. Den første boken er: “*Den andre verdenskrigen i norsk etterkrigsminne.*”¹² Den andre er: “*Special operations in Norway: SOE and resistance in world war 2*”.¹³ Den første boken handler om Norge og norsk krigshistorie. Boken av Herrington handler om norske og britiske spesialoperasjoner i Norge under krigen. Norske krigshistorier rett etter krigen var sentrert rundt norske motstandsfolk i hjemmefronten eller Milorg. Vi ser at tidlig etterkrigstid bøker om krigen er veldig partiske, Norske motstandsfolk var helter, mens tyskere og kollaboratører var forbrytere. Motstandsfolk brukte Kong Haakon som sitt moralske kompass, som sa nei to ganger til kompromiss med tyskerne.¹⁴ Okkupasjonsmakten og alle som ga sine tjenester til dem, og fulgte Quisling, var onde. Dette var synet som preget norske bøker om krigen i de tidlige etterkrigsårene. Det blir også nevnt i boken om at den patriotiske

⁹ Sumikawa & Jatowt 2020

¹⁰ Clavert

¹¹ Stugu 2021: 15

¹² Ibid

¹³ Herrington 2019

¹⁴ Stugu 2021: 25

grunnfortellingen etter krigen ikke hadde plass til noe annet enn de heroiske motstandsfolkene, og undertrykkelsen av nordmenn fra tyskerne.¹⁵ Dette har ført til en tendens av norske forfattere til å ignorere eller overse visse aspekter og grupper fra krigshistorien. Noe annet som blir diskutert i boken er betydningen av ulike formidlinger av krigen gjennom forskjellige medier. Han analyserer hvordan disse formidlingene har vært med på å forme den norske forestillingen om krigen, og hvordan disse har påvirket det kollektive minnet i Norge.¹⁶ Etterhvert så snakker Stugu om den reviderte grunnfortellingen, som begynte å kritisere den patriotiske grunnfortellingen, og det tunge fokuset på motstandsfolkene.¹⁷ Stugu tar til slutt i sin bok og går over utviklingen av det kollektive minnet om krigen, og hvordan det har endret seg fra å være patriotisk og trangsynt, til å bli litt mer balansert. Det blir også argumentert at grunnen til dette skiftet er nye utfordringer og påvirkningen til de nye etterkrigsgenerasjonene. Til slutt så blir det argumentert i slutten av boken hvordan det norske krigsminnet får mer og mer mangfold, og derfor må reevalueres hele tiden.¹⁸ Den andre boken forteller oss om kommandosoldater og spesialoperasjoner i Norge under krigen, og opprettelsen av norske enheter i Storbritannia som følge av samarbeid mellom den norske eksilregjeringen og Storbritannia. Og hvordan Norge var det perfekte landet for disse spesialoperasjonene, som også var en av grunnene til at det ble et så tett samarbeid mellom den norske eksilregjeringen og den britiske regjeringen.

4.2 Sosiale medier

Sosiale medier er et relativt nytt fenomen som ble popularisert med inntoget til Facebook. Selv om sosiale medier hadde eksistert siden slutten av 1990-tallet, var det ikke før rundt 2002 at sosiale medier begynte å ta av.¹⁹ Noe som kan forklare hvorfor sosiale medier har sett en så eksplosiv vekst, er bedre tilgang på bredbånd og høyhastighets internett samt økt dekning av internett. En annen faktor å se på er teknologiske innovasjoner som raskere telefoner og datamaskiner. I motsetning til den eldre generasjonen så ble sosiale medier fort popularisert blant unge aldersgrupper.²⁰ Det er gjort mye forskning på dette temaet fra før, noe som gjør det lettere å finne kilder til denne oppgaven. Samtidig så gjør det at veldig mange aspekter av sosiale medier har blitt sett på og forsket på.

¹⁵ Ibid:26

¹⁶ Ibid: 43

¹⁷ Ibid 62

¹⁸ Ibid: 177

¹⁹ Dewing 2012

²⁰ Ibid

Et nytt perspektiv på sosiale medier finner vi i artikkelen til Cayce Myers og James F. Hamilton.²¹ I stedet for å se på historien til sosiale medier, så kan man se historien gjennom sosiale medier. Et eksempel som blir trukket fram i artikkelen er “Musuem Selfie Day”, som skulle få folk inn i museum for å ta selfier. Dette fikk gjennomslag, og over 10000 mennesker deltok på dette verden over, og førte til økt trafikk for museene. Dette viser hvordan sosiale medier har potensiale til å få folk interessert til å samhandle med historie gjennom museumsbesøk.²² Et annet perspektiv er at fremveksten av offentlig digital historie bidrar til økt demokratisering av historie. Hvem som helst kan dele sin historie eller lage historie med noen få tastetrykk. Dette er ikke et nytt konsept, men ble introdusert på 1990-tallet av Michael Frisch.²³

Historikere som driver med offentlig historieformidling, bruker sosiale media som et av sine verktøy.²⁴ Hvert sosiale media har sine fordeler og ulemper som gjør dem mer tilpasset til forskjellige former for historieformidling. For eksempel nevnes det at Twitter blir brukt i prosjekter i universitet i Italia, eller de kan brukes til å forsvare en master, ifølge Clavert og Muller.²⁵

4.3 Twitter

Twitter er en sosial medieplattform hvor brukere kan dele korte meldinger med maks 280 tegn. Disse meldingene blir ofte kalt for tweets, ettersom de er så korte. Twitter ble lansert i 2006 og har siden vokst til å bli en av de største og mest populære sosiale mediene i verden.²⁶ Man kan også kalle tweeting for mikroblogging, og tweeting kan ofte minne om fugler som kvittrer, derav navnet og logoen til plattformen.²⁷ Selv om det er mange sosiale medier, så har Twitter noen unike egenskaper. Kanskje en av de største forskjellene mellom Twitter og andre sosiale medier er fokuset på korte meldinger. Plattformen som Facebook og Instagram er mer visuelt orienterte. I motsetning så et Twitter laget for å dele informasjon og meninger raskt, kort og effektivt.

²¹ Myers & Hamilton 2015: 222

²² Foster 2014: 4

²³ Ibid: 3-4

²⁴ Cauvin 2022: 151

²⁵ Ibid: 152

²⁶ Ervik & Holm, 2021

²⁷ Ibid

Noe annet å merke seg er bruken av hashtags. Hashtags er en måte å organisere og kategorisere tweets på, og gjør det enklere for brukere å finne innhold om spesifikke emner. Som nevnt i artikkelen til Sumikawa og Jatowt blir Hashtags brukt forskjellig, eksempelvis så er det noen hashtags som blir brukt av spesialister, mens andre blir brukt for å kategorisere for eksempel historie.²⁸ Hashtags i for eksempel Instagram blir oftere brukt til å beskrive en stemning på innlegget, mens i Twitter så er det mer brukt for å kategorisere informasjon. Dette er noe som er mindre vanlig på andre sosiale medier. Selv om andre sosiale medier bruker hashtags, så er det kanskje på Twitter at vi ser hvor viktig de er for å finne informasjon. Samtidig så ser vi også at Twitter er spesielt på grunn av sin evne til å gi brukere øyeblikkelig tilgang til nyheter og hendelser fra hele verden. Twitter er mer egnet til å følge nyheter og diskutere hendelser i sanntid, enn andre sosiale medier. Twitter har ofte blitt definert som en mikroblogg, ettersom det er et så lite antall tegn du kan bruke.

En annen unik egenskap ved Twitter er dens åpenhet og tilgjengelighet. Brukere kan følge og kommunisere med hvem som helst på plattformen, inkludert kjendiser, politikere og andre offentlige personer. Twitter har også blitt en viktig plattform for historiefremføring. En av de mest bemerkelsesverdige eksemplene på dette er kontoen "RealTimeWWII", som ble opprettet i 2011 for å formidle hendelser fra andre verdenskrig i sanntid. Kontoen ble opprettet av briten Alwyn Collinson, som ønsket å gi en følelse av hvordan det var å leve under krigen. Han brukte primært kilder som dagbøker, brev og rapporter fra krigen for å skape en autentisk og engasjerende opplevelse. RealTimeWWII har siden da blitt fulgt av hundretusener av mennesker over hele verden, og Twitter har vist seg å være en ganske unik og engasjerende måte å formidle historie på. Twitter tilbyr et raskt og enkelt verktøy for å dele historier og hendelser, og gjør det mulig for brukere å engasjere seg i historiefremføring på en helt ny måte. Samtidig så er Twitter spesielt egnet for denne typen historiefremføring. Da Twitter er designet for korte og kjappe meldinger, kan man sende flere meldinger på rad.

4.4 RealtimeWWII

Casestudien for denne oppgaven er Twitterkontoen RealtimeWWII. Kontoen har rundt 550.000 følgere, og ofte er det flere hundretusener som ser tweetene til kontoen daglig. Kontoen ble opprettet i august 2011, og har lagt ut tweets daglig siden. Han startet i 2011 og holdte på til 2017 i første omgang, før han startet på nytt igjen samme år. I år, 2023 så dekker han 1945, og

²⁸ Sumikawa & Jatowt 2020; 123

dekker blant annet nå i april, mye om vestfronten. Alwyn Collinson startet dette som et personlig prosjekt, med mål å påvirke vårt kollektive minne om krigen. I en forelesning han hadde for Lost Lectures, så forteller han litt om formålet med prosjektet.²⁹ For å forstå intensjonen bak kontoen, kommer jeg til å referere til forelesningen han hadde for lost lectures. Så hva er motivasjonen bak denne brukeren? Han nevner at han vil bringe tilbake det kollektive minnet om andre verdenskrig, som han mener begynner å bli glemt.³⁰ Hvis vi bruker Stugu sin modell, så kan vi argumentere for at RealtimeWWII bruker historie som orientering og opplevelse. Ettersom Alwyn Collinson vil påvirke folk til å huske andre verdenskrig gjennom å live tweete krigen dag for dag. Han nevner også at han vil aktualisere historien, for å gjøre den relevant igjen. En annen ting han nevner er hvordan han vil fjerne den komfortable distansen til historie vi har, nettopp gjennom å live tweete krigen, og dermed bringe krigen til oss.³¹

Men hvem er egentlig Alwyn Collinson, mannen bak kontoen? Da han startet med prosjektet i 2011, så var en doktorgradsstudent ved Oxford, og jobbet med doktorgraden sin i historie. Denne bakgrunnen gjør at det han tweeter har en viss troverdighet, ettersom han er en akademiker innenfor historiefaget. Samtidig så kan noen mene at dette gjør at han er holdt til en høyere standard når det kommer til riktig bruk av kilder og informasjon som blir formidlet. Nå er han digital redaktør for “Museum of London”, og har startet på nytt som nevnt tidligere. Han ble inspirert av den arabiske våren, og hvordan twitter ble brukt under revolusjonen.³² Samtidig så nevner han at det er noe fra den første runden med tweets, som han ikke ville publisert i dag. Dette er fordi han ikke er fornøyd med ordbruket, eller informasjonen han kom med. Noe annet å tenke på er at han ikke bare bruker tekst i sine tweets, han bruker også bilder fra samtiden, noe som gjør at tweetene blir mer innlevende og “ekte”.³³

RealtimeWWII dekker hele krigen generelt, og tar for seg alle forskjellige hendelser, historier og lignende. Samtidig så får han ikke dekket alt som skjedde under krigen, og tar derfor imot forslag til hva som skal dekkes via folkefinansiering siden Patreon, noe som gjør at dette kanskje blir en form for interaktiv formidling, ettersom man kan være med å velge hva som blir formidlet.

²⁹ Lost Lectures 2013

³⁰ Ibid

³¹ Lost Lectures 2013

³² Koren, 2017

³³ <https://www.patreon.com/RealTimeWWII>

5 Bakgrunn for oppgaven

Hvorfor skrive denne oppgaven? Hva er det som er så interessant med historiske tweets? Noe som gjør at denne oppgaven er interessant å skrive, er samfunnet vi lever i dag. Vi står midt i en digitaliseringsprosess, hvor mer og mer av hverdagen blir digitalisert. Derfor er det interessant å se på hvordan historie blir digitalisert, og brukt på en av de største sosiale mediene, Twitter. Problemstillingen er jo hvilken effekt Twitter har på historiefremføring, hvordan fungerer dag for dag formatet, og hvilke utfordringer dag for dag formatet har for historiefaglig historiefremføring.

Formålet med dette bakgrunns kapitlet er å vise hvorfor det er interessant å undersøke RealtimeWWII som fenomen, da dette er en sentral aktør innenfor den nye formen for historiefremføring. RealtimeWWII er den første og største på sosiale medier som live-tweetet andre verdenskrig, og inspirerte en mengde andre kontoer som gjør det samme, bare forskjellige tidsperioder eller temaer.

Sosiale media har som sagt tidligere eksplodert i popularitet, nå er det nesten umulig å ha et sosialt liv uten sosiale medier. De brukes blant annet for å holde kontakt med familie, venner og andre bekjente. Det er en viktig plattform for å dele hva som skjer i din hverdag, spesielle hendelser, eller rett og slett huske på bursdager til folk. Samtidig som sosiale medier har fått en voksende rolle i vårt daglige liv, så har den også hatt en voksende rolle i historiefremføring. Sosiale medier har en rolle i demokratiseringen av historie. Gjennom å åpne opp historiefremføring til deler av samfunnet som tradisjonelt ikke hadde tilgang til dette.³⁴ Det er mange spennende muligheter for å bruke sosiale media til historiefremføring, dette ser vi blant annet i RealtimeWWII, som allerede har eksplodert i popularitet. Fremføring av historie gjennom sosiale media har en mye større sjanse til å engasjere allmennheten, enn det en vitenskapelig artikkel, eller en lærebok kan. Videre så er det en ulempe, gjennom at man kun kan skrive kort og generaliserende om historie. Dermed mister man mye av dybden og kompleksiteten man ville ha fått fra tradisjonell historiefremføring. Men å fremføre historie via sosiale medier kan også påvirke hvordan publikum engasjerer seg med historie. Hvis vi viser til antall følgere RealtimeWWII har, så ser vi at det er et publikum for slik historiefremføring. I tillegg åpner sosiale medier, og dag for dag formatet opp flere muligheter til interaksjon med

³⁴ Myers & Hamilton 2015: 224

historiske hendelser. Eksempelvis så kan man se hva som skjedde på bursdagen sin, i 1943, eller velge en tilfeldig dato, og se hva som skjedde den dagen under andre verdenskrig.

Digitale medier har endret hvordan historie blir lært. Et eksempel på dette er i videregående, hvor historielærere av og til setter på youtube-videoer om en historisk hendelse, for at elevene skal lære det. Alternativt så kan en lærer sette opp en kahoot som tester deg på pensum relevant for historiefaget. Sosiale medier har også endret hvordan historie blir lært, kanskje mest utenfor skolen og tradisjonell historiefremføring. Eksempelvis kan de som er spesielt interesserte se på youtube videoer om historie fra alle slags tidsperioder. Eller du kan følge RealtimeWWII som live-tweeter andre verdenskrig dag for dag. Men det kan også ha noen negative implikasjoner at digitale medier har endret historiefremføring. Blant annet så kan det være lett for desinformasjon å bli spredt, eller unyanserte syn på historiske hendelser. Noe annet å tenke på er hvordan denne endringen påvirker kritisk tenkning. For yngre mennesker kan det være at det svekker kritisk tenkning, samt så vel for eldre personer. Dette er litt avhengig av din bakgrunn, og hvor interessert du er i å lære om historie. Men på den andre siden kan denne endringen også føre til at flere folk blir kritiske til det de ser på internett, og utvikler kritisk tenkning. Men som sagt så varierer dette.

Før vi skal til analysen er det noen sentrale begrep som er viktige å ha i bakhodet. Det første er minne, spesifikt kollektivt minne. Det kollektive minnet er at når mange mennesker har parallelle minner, blir minnene til et stort kollektivt minne, ifølge Stugu sin definisjon.³⁵ Det kollektive minnet blir formet av historiefremføring, og derfor er det interessant og relevant å analysere hvordan sosiale medier kan bli brukt til historiefremføring. Spesifikt for denne oppgaven er det av interesse å se hvordan andre verdenskrig blir husket og forstått, og hvordan minnet påvirkes av digital historiefremføring. Et annet sentralt begrep er historiefremføring, som allerede har blitt nevnt tidligere. En interessant vinkel er hvordan andre verdenskrig i norsk kollektivt minne kan påvirkes av denne nye og interessante type historiefremføring.

I analysen kommer jeg til å benytte meg av kvalitative og kvantitative analysemetoder. Et kvalitativt verktøy som kommer til å bli brukt er Stugu sin modell for historie i bruk. Samtidig så kommer vi til å bruke kvantitative metoder for å undersøke påvirkningskraften til tweetene, og se hva som er populært og hva som ikke er det. Gjennom å bruke Stugu sin modell kan vi få

³⁵ Stugu 2016: 24

en dypere forståelse av hvordan RealtimeWWII bruker historie, vi kan se om han bruker det som et redskap til å få makt, eller for kommersielle grunner. Det kan også hende at det er for andre grunner han startet RealtimeWWII.

6 Analyse

6.1 Tungtvannsaksjon

“Allied commandos have successfully sabotaged a German atomic weapons program in Nazi-occupied Norway: heavy water production plant at Telemark has been blown up by a team of Norwegian commandos, destroying 500kgs of the liquid, vital for nuclear research.”³⁶

Denne tweeten ble publisert 28. Februar 2021 av RealtimeWWII, og handler om operasjon Gunnerside, eller sabotasjeaksjonen mot Rjukan Tungtvannsanlegg eid av Norsk Hydro. Dette er kanskje en av de mest velkjente sabotasjeaksjonene i Norge under krigen. Tweeten består av en hoved-tweet og to kommentar-tweeter, som gir mer informasjon om hendelsen. Ettersom den er for gammel, så er det ikke noe statistikk over hvor mange som har sett tweeten. Men den har 28 kommentarer, 315 retweets og 1646 “likes” i skrivende stund, og ut ifra dette, kan vi anta at den har nådd en betydelig mengde mennesker. Tweeten beskriver aksjonen kort og oversiktlig, samtidig som at den forklarer hvorfor denne operasjonen var viktig.

I denne spesifikke tweeten ser vi at det er mange forskjellige reaksjoner til tweeten. Noen refererer til andre informasjonskilder om hendelsene, som bøker eller dokumentarfilmer. Andre legger til litt mindre kjente detaljer om hendelsen. Samtidig så må vi også være kildekritiske til disse kommentarene. Noe annet å påpeke er at andre kommentarer reflekterer over inntrykket vi får av tweeten her er at tungtvannsaksjonene var en sentral del av krigen, ettersom norsk tungtvann var viktig for tysk atomforskning, som blir nevnt i tweeten.

Den fungerer også som orientering hvis vi bruker Stugu sin modell, ettersom rollen til tweetene er å være en kilde til kunnskap og kilde til fascinasjon, nettopp gjennom formatet som Twitter tilbyr.³⁷ På en annen side så har også formatet en vesentlig ulempe med tanke på historiefaglig historiefremføring. Denne ulempen er det korte formatet, ettersom det ikke er mulig å formidle

³⁶ RealtimeWWII 2021: <https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1366135937298796550>

³⁷ Stugu 2016: 16

en like stor dybde som man kan ved for eksempel bøker eller artikler. Noe annet er at dette er en av de mer sentrale hendelsene som skjedde i Norge under andre verdenskrig, i hvert fall fra et internasjonalt perspektiv. Dette gir oss som lesere et inntrykk av at Norge var en sentral del av krigen, fordi dette forsinket tysk atomforskning.

6.2 Senking av fangekip

“Horrific maritime disaster in Baltic, as RAF bombers attack 3 German prison ships crammed with concentration camp inmates, killing over 7000. German cruise ship Cap Arcona is packed with former SS prisoners, but British bomb it, believing Nazi elites are trying to flee to Norway.”³⁸

Denne tweeten, publisert av RealtimeWWII, handler om et britisk angrep på tre tyske fangeskip, som var full av fanger fra konsentrasjonsleirer i Tyskland, som skulle til Norge. Den ble publisert 4 mai 2023, og består av 2 deler, hoved tweeten og en kommentar, som gir mer informasjon. Per dags dato så har tweeten rundt 400.000 visninger, 46 kommentarer kombinert og rundt 2000 likes.³⁹ Dette er en betydelig mengde engasjement på kort tid. RAF-bombefly angrep tre tyske fangeskip overfylt med fanger, og drepte rundt 7000 fanger. Selv om det var SS-medlemmer og nazistledere blant de drepte, så var dette likevel en tragisk hendelse som tok over 7000 liv. Tweeten gir et kort, men omfattende bilde av hendelsen, og konsekvensene av tragedien. I tillegg er tweeten sitt fokus er på de tragiske tapene av liv, og hvor brutal hendelsen var. Selve tonen i tweeten er nøytral og informativ, noe som er i linje med stilen til RealtimeWWII. Samtidig så vekker tweeten en følelse av hvor grusom og meningsløs denne tragedien var, gjennom. I tweeten vises det bilder av hendelsen, noe som kombinert med konteksten gir et omfattende bilde av hvor tragisk dette faktisk var. Reaksjonene til tweeten er mange, men sentimentet er at dette var en tragedie. Noen av kommentarene stiller spørsmål til hvorfor det ikke har vært noen offentlig beklagelse fra britisk side. Andre kaller dette for en krigsforbrytelse av Storbritannia. På motsatt side er det noen som mener at dette var Tyskland sin feil, ettersom det forekommer i en kommentar at britene hadde gitt en advarsel om at tyske skip utenfor havn kom til å bli bombet. Samtlige kommentarer kritiserer også hvordan denne hendelsen har blitt håndtert i ettertid. Et eksempel på en slik kommentar ser vi komme fra:

³⁸ RealtimeWWII 2023: <https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1653886312129200129>

³⁹ Ibid

Master_Of_Coins: *“How this was dealt with by history books”*⁴⁰ Under teksten er en gif av en mann som feier noe under et teppe, som er en åpenbar metafor for hvordan Storbritannia håndterte denne hendelsen i ettertid. Andre nevner som sagt at det ikke har vært noen offentlig beklagelse fra Storbritannia for denne tragedien, men dette må vi ta med en klype salt, ettersom de ikke viser til noen kilder som kan bekrefte eller avkrefte denne påstanden.

Det er en kommentar som utdyper på hvorfor de allierte mente det var nazielite ombord: *“The allies claim to have had intelligence that nazi leaders were fleeing on these ships”*⁴¹ Selv om kommentaren kommer med dette sitatet, så kritiserer han hvordan Storbritannia håndterte operasjonen. Brukeren lurer på hvorfor nazistlederne skulle ha flyktet over til Norge uten noen form for beskyttelse. Gjennom denne kommentaren ser vi hvordan en sak kan ha flere tolkninger, og hvordan dette kan også være en ulempe for slik historiefremføring, samtidig som at det kan være en styrke. Ettersom slik offentlig historiefremføring åpner for toveis kommunikasjon mellom forfatter og leser, kan dette føre til hvem som helst kan prøve å forandre på tolkningen av hendelsen.

Når vi skal vurdere denne tweeten sin rolle i historiefremføring, kan vi bruke Stugu sin modell, som i analysen over. Ved å bruke Stugu sin modell, ser vi at tweeten fungerer som både kilde til fascinasjon, men også kunnskap. Fascinasjon gjennom at tweeten handler om en hendelse som skaper reaksjoner og kan være interessant for allmennheten. Den fungerer også som kilde til kunnskap gjennom at den formidler informasjon om en historisk hendelse, som kanskje ikke er så veldig kjent i det kollektive minnet.⁴² I tillegg til at den skaper interesse og videre diskusjon om temaet. Noe annet er at tweeten understreker viktigheten av å lære fra fortiden. Det er viktig å lære om slike grusomheter og tragedier som skjedde under andre verdenskrig, ikke bare for at det kollektive minnet ikke skal forsvinne, men også for å unngå slike handlinger i fremtiden. Noen refleksjoner rundt denne tweeten er at den gir leserne en forståelse av den tragiske og grusomme naturen til andre verdenskrig. Ikke bare fra tysk side, men også de alliertes, selv om denne hendelsen virker til å være en misforståelse fra britisk side. Denne tweeten er også med på å bidra til felles forståelse for hvordan hvem som helst kan bli ofre for krigens handlinger. Denne tweeten bidrar til en økt bevissthet om historie, og fungerer som en

⁴⁰ Master_Of_Coins 2019: https://twitter.com/Master_Of_Coins/status/1653893975747751936

⁴¹ JbLuvsCeltic 2019: <https://twitter.com/JbLuvsCeltic/status/1653900070092439553>

⁴² Stugu 2016: 16

innføring til historien om andre verdenskrig, samtidig som den viser hvordan sosiale medier har en plass i historiefremstilling.

6.3 Katastrofal operasjon

“British "Operation Freshman", glider-borne commando mission attempting to blow up a hydroelectric plant in Nazi-occupied Norway, has ended in disaster. Both gliders crashed & badly injured surviving troops have been captured by Germans.”⁴³

Denne tweeten ble publisert 22.november 2020, og omhandler operasjon Freshman, en feilet britisk operasjon for å sprengte Rjukan kraftverk. Operasjonen var som sagt en feilet operasjon, hvor britiske kommandoer styrtet, ble skadet, og til slutt tatt til fange. Noe annet å merke seg er at denne operasjonen var en forgjenger til Operasjon Gunnerside.⁴⁴ Tweeten ble publisert 22. November 2020, og består av 2 tweets og et bilde. Tweeten er for gammel til å kunne se visningstatistikk, men har ca. 61 retweets fordelt på begge tweetene, 8 kommentarer, og rundt 400 likes på hoved tweeten, og 200 på kommentar tweeten. Som nevnt tidligere var dette forgjengeren til Operasjon Gunnerside, og var rundt tre måneder før den.⁴⁵

Noe annet er at tweeten fokuserer på hvem som utførte operasjonen, hvordan den feilet, og hva som skjedde med soldatene som var med på operasjonen. Det nevnes at den endte i katastrofe, og at begge glideflyene krasjet og skadet de britiske agentene som var med. Noe annet som nevnes er at de britiske agentene blir tatt til fange som følge av Hitler sin “kommando ordre”, som sier at alle britiske fanger skal gis over til SS for tortur og henrettelse. Reaksjonene til denne tweeten er litt spredt. Noen av kommentarene nevner at de fleste luftbårne operasjonene under krigen var katastrofiske, og viser til eksempler fra kreta og operasjon Market Garden. En annen kommentar forteller at man ikke alltid kan vinne. Andre kommentarer forteller om personlige historier, hvor ene kommentaren nevner at mentoren hans var en del av operasjonen, men greide å unnsnippe og fikk en medalje av Norge i etterkant. Her er det viktig å være kildekritisk ettersom det ikke blir referert til kilder eller annen informasjon for å kunne verifisere denne kommentaren, samtidig som at man må alltid ta det som står på nettet med en klype salt.

⁴³ RealtimeWWII 2020: <https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1330629726692667393>

⁴⁴ Nordahl 2011

⁴⁵ Ibid

Som de andre tweetene fungerer denne som kilde til kunnskap og fascinasjon, gjennom formatet til Twitter, og selve formatet til RealtimeWWII. Samtidig så kan det hende at denne hendelsen er mindre kjent i det norske kollektive minnet, ettersom Operasjon Gunnerside var velykket og mer populært. Noe annet er at den kanskje ikke passer inn i den patriotiske grunnfortellingen om krigen, ettersom den blir overskygget av suksessen til Operasjon Gunnerside. Samtidig som at minnet om denne operasjonen kanskje ikke bidrar til verdiformidlingen som andre norske hendelser.⁴⁶ Videre så er en fordel med slik historieformidling at det ikke nødvendigvis er knyttet opp mot en patriotisk grunnfortelling, slik som andre bøker og artikler kan være. Gjennom å åpne historieformidling til offentligheten, så kan man få inn nye perspektiver og historier som ellers ikke ville blitt fortalt. Dette har vi sett eksempler på i for eksempel norsk historieformidling, spesielt om andre verdenskrig.⁴⁷ Til slutt så kan vi se at selv om denne operasjonen endte i katastrofe, så var det noen ting de allierte lærte av den, som vi ser senere i Operasjon Gunnerside. Selv i et nederlag så kan man lære noe nytt, og forbedre planer til neste gang. Tweeten gir et inntrykk at Storbritannia slet med å utføre luftbårne operasjoner innenfor Norge. En annen ting den gir inntrykk av er hvor brutal nazistene var mot fiendtlige soldater, med kommando ordren fra Hitler.

6.4 Lofoten tokt

“500 British commandos execute Operation Claymore: they've landed on German-occupied Lofoten Isles, in the far north of Norway, to burn fish oil factories.”⁴⁸

Publisert 4. mars 2019, denne tweeten handler om den britiske operasjonen Claymore. Hvor 500 britiske kommandosoldater skal ødelegge fiskeoljefabrikker i Lofoten. Noe som skiller denne operasjonen, er hvor bisarr den er. Britiske kommandoer overrumplet den tyske garnisonen, og ødela tysk infrastruktur uten noe motstand. Samtidig som at de fikk tatt flere hundrevis av fanger og rundt 300 norske frivillige for en norsk frigjøringshær. Til slutt så fikk de tak i deler til den beryktede Enigma krypteringsmaskinen.⁴⁹ Reaksjonene til tweeten er varierte blant de forskjellige tweetene. Noen kommentarer er humoristiske som denne kommentaren: *“MY GOD THE SMELL”* fra brukeren @Andrew_3000.⁵⁰ En del av

⁴⁶ Stugu 2021: 39

⁴⁷ Ibid:

⁴⁸ RealtimeWWII 2019: <https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1102923951314006017>

⁴⁹ RealtimeWWII 2019: <https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1102647664452272128>

⁵⁰ Andrew_3000 2019: <https://twitter.com/JeffB00111001/status/1102664039430266883>

kommentarene fra alle tweetene stiller spørsmål til hvorfor fiskeolje var så viktig. Noen reagerer med sarkasme på dette sitatet: *“British commandos, bored by lack of fighting, are touring Lofoten town & collecting souvenirs. German commander promises to report them for their “unwarlike” behaviour.”*⁵¹ De reagerer på ironien bak hvordan den tyske kommandøren klager på den britiske atferden, når de selv gjør mye verre ting. Andre reagerer på at britene “plyndrer” byen, og poengterer språkbruket i tweeten som partisk mot britene. Så her kan det være flere tolkninger til den britiske operasjonen. Hvis vi hadde spurt noen av dem som bodde i Lofoten på dette tidspunktet, ville de ha vært positive til den britiske atferden? Samtidig så spesifiseres det ikke i tweeten hva de britiske soldatene tok som suvenirer, for alt vi vet så kan det ha vært eiendeler til de lokale, eller så kan det være bare de tyske soldatene sine eiendeler. Så dette kan være en kritikk mot hvordan formatet fort fører til forenkling av hendelser. I tillegg er tweeten nok et eksempel på historie som orientering og oppleving, ifølge Stugu sin modell. Ettersom denne tweeten har blitt gjort om til en episodisk formidling. I tillegg så ser vi også at dag for dag formatet fungerer gjennom denne tweeten. For det første så ser vi at denne tweeten har generert mye engasjement blant leserne. Men som sagt så ser vi også noen av svakhetene til dette formatet, nemlig at mye kontekst blir utelatt.

6.5 Brenn fiskeoljen

*“After yesterday’s successful raid on Lofoten, British & Norwegian commandos are now attacking second target in Nazi-occupied Norway, to destroy German fish-oil supplies in town of Måløy.”*⁵²

Denne tweeten ble publisert 27. desember 2019, og omhandler et britisk tokt mot Måløy, etter et tidligere tokt på Lofoten. Den består av tre tweets, og nevner at elite tyske soldater beskytter Måløy, som en liten juleferie fra kjemping på østfronten. Det er også blitt brukt to bilder og en video fra hendelsene. Det første bildet er av tre britiske soldater som manøvrerer seg rundt i byen. Det andre bildet viser en skadet britisk soldat som blir støttet bort mot et britisk landingsfartøy. Til slutt så er det en video som viser britene som ser på fiskeolje som blir brent, som følge av at de eksploderer tankene. Disse tweetene gir en kort men oversiktlig oversikt over toktet. Fra da britiske og norske kommandosoldater angrep tyske fiskeolje lagre i byen Måløy. Deretter får vi vite fra tweet nummer to at byen blir bevoktet av tyske elitesoldater, og

⁵¹ RealtimeWWII 2019: <https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1102661727664160768>

⁵² RealtimeWWII 2019: <https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1210666466426703873>

at det er harde kamper som foregår hus for hus i byen. Fra den siste tweeten så ser vi at de britiske og norske kommandosoldatene forlater Måløy med 98 tyske og kollaboratører som fanger, etter å ha satt fyr på fiskeoljefabrikker, ammunisjonslagre og drivstofflagre. Disse tweetene i seg selv, er et eksempel på en mini-episodisk historieformidling, slik som kontoen gjør på større skala. Formatet på denne fortellingen gjør at hele toktet blir fortalt kronologisk, og i sin helhet. Man får vite utfallet av toktet med en gang, noe som passer twitter som plattform, ettersom twitter er lagd for raske innlegg.

Hvis vi ser på reaksjonene så er det litt blandede reaksjoner. Noen stiller spørsmål til hvorfor britene ikke bare bombet fabrikkene, mens andre lurer på hvorfor de angrep disse fabrikkene i utgangspunktet. En annen kommenterer hvordan det er interessant å lese tre forskjellige tråder, fra tre forskjellige fronter i krigen, noe som viser at denne typen formidling er med på å skape interesse for historie, gjennom et ikke tradisjonelt medium. Dette ser vi gjennom å bruke Stugu sin modell, som på de andre tweetene. Denne tweeten fungerer som kilde til både fascinasjon, spenning, og kunnskap. Fascinasjon gjennom at tweeten ender opp med å bli episodisk, og konstruert innenfor tre tweets etter hverandre. Spenning gjennom at den omhandler kommandosoldater, både britiske og norske, noe som kan gjøre det spennende for både nordmenn og briter. Den fungerer også som kunnskap, gjennom at den formidler hendelsene, hva som skjedde, hvem som deltok og resultatet. I tillegg kan denne tweeten fungere som en innføring i hvordan norske og britiske styrker jobber sammen, og øke bevisstheten rundt disse mindre kjente operasjonene på norsk jord under krigen. Til slutt så må vi reflektere rundt betydningen av disse toktene. Disse toktene var betydningsfulle, gjennom at de fikk sabotert tysk produksjonskapasitet for våpen og drivstoff. Samlet sett så kan vi si at denne tweeten kan bidra til å se hvor dynamisk en krig kan være, samtidig kan den også bidra til økt bevissthet rundt disse hendelsene. Til slutt så ser vi at Norge også hadde betydelige ressurser som britene var interessert i å sabotere.

6.6 Trusler fra okkupasjonsmakten

“As riots against Nazi occupation spread in Norway, German occupiers threaten to block food imports & starve nation if Norwegians do not start to cooperate with war effort.”⁵³

⁵³ RealtimeWWII 2019: <https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1180942244200828929>

“Josef Terboven, head of Nazi occupation authority, proclaims "It is a matter of supreme indifference to Germany if some thousands or perhaps tens of thousands of Norwegian men, women & children starve & freeze to death during this war.”⁵⁴

“Despite some unrest, occupying Norway is still a safe & popular job for Wehrmacht troops; German soldiers playing with Norwegian girls”⁵⁵

“Nazi "racial science" classifies Norwegians as "pure Nordics"; occupying German troops are encouraged to impregnate local women, to increase stock of "good blood".”⁵⁶

Disse fire tweetene er en del av en lang såkalt tråd, hvor en rekke tweeter handler om det samme temaet. Disse tweetene ble publisert 6.-7.oktober 2019, og har rundt 700 likes, 200 retweets, 23 kommentarer. Vi vet ikke hvor mange som har sett den, men vi kan anta at det er en del ettersom følgertallet til RealtimeWWII er så høyt, og var opp i flere hundre tusen følgere i 2019. Konteksten rundt disse tweetene er okkupasjon av Norge i 1941, da Norge hadde vært okkupert av Tyskland i over et år. Den første tweeten handler om hvordan tyskerne truet med å blokkere import av mat og sulte befolkningen, hvis de ikke begynte å samarbeide. Den andre tweeten handler om hvordan tyskerne ikke kom til å

bry seg hvis flere titusener av nordmenn sultet eller fryste ihjel. I motsetning til den mer negative tonen til de to første tweetene, ser vi at den er litt mer positiv i tweet nummer tre. Til slutt så ser vi i den siste tweeten at tyskerne ble oppmuntret til å få barn med norske kvinner, for å øke antallet “ariske” barn.

Temaer som blir tatt opp i disse tweetene er motstand til okkupasjonen, samarbeid med okkupasjonsmakten, sult trusler, forholdet mellom tyske okkupanter og lokalbefolkningen og til slutt raseideologien til nazistene. Et inntrykk vi får av de to første tweetene er at den tyske okkupasjonsmakten var villig til å straffe medlemmer av en av de bedre rasene, ifølge ideologien deres. Samtidig så ser vi i de to siste tweetene at tyskerne hadde relativt godt forhold til den norske befolkningen, relativt til andre land de okkuperte. Noe annet er at det blir nevnt at Norge er et ettertraktet sted å bli stasjonert, noe som gir inntrykk av at tyskerne var mer

⁵⁴ RealtimeWWII 2019: <https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1180953239551954945>

⁵⁵ RealtimeWWII 2019: <https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1180953730751111169>

⁵⁶ RealtimeWWII 2019; <https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1180972944845094917>

tålmodig med Norge enn andre land. Reaksjonene til tweeten er for det meste ironiske kommentarer og sammenligninger til andre personligheter. Eksempelvis er det referanser til Josef Stalin, Donald Trump og Quisling. Kommentarer til den tredje tweeten nevner blant annet hvordan Norge slukte opp soldater, som kunne ha kjempet på andre fronter, mens en annen kommentar nevner at Norge var stedet for Wehrmacht soldater å bli stasjonert.

Vi ser også en mulig motsigelse mellom disse forskjellige tweetene. Hvor de på de to første tweetene gir inntrykk av at de ikke bryr seg om at nordmenn kommer til å sulte. Derimot på de to senere tweetene virker det som om de ikke faktisk ville brydd seg, spesielt med tanke på hvordan soldatene ble oppfordret til å gjøre norske kvinner gravide. Når det gjelder hvordan historie blir brukt i denne tweeten, ser vi at det blir brukt som oppleving og orientering. Oppleving gjennom glede som vi ser i et bilde på tweet nummer tre, der to jenter har det gøy med to tyske soldater. Bildet kan også være med på å formidle et historiebilde om forholdet mellom norske kvinner og tyske soldater.⁵⁷ Her vil historiebilde si hvordan et individ får sin mentale fremstilling og bilde av historiske hendelser.⁵⁸ Tweeten bruker også historiefortelling gjennom kilde til kunnskap om forholdet mellom tyske okkupasjonsmakter og den norske befolkningen. Den fungerer også som grunnlag for undring og sammenheng. Dette er fordi tweetene danner et bilde om at tyskerne kanskje var ekstra tålmodige fordi nordmenn ble regnet som en “ren” rase, som nevnt i tweet 4. Tweetene gir innsikt til hvordan Tyskland styrte over Norge, og over hvordan ble sett på av tyske soldater generelt. Et potensielt problem med disse tweetene er som nevnt tidligere at twitter sitt format som en mikroblogg, gjør at man må selektivt velge ut informasjon som er spennende for leseren, og at det kan fort bli for generaliserende.

6.7 Quisling makt over ære?

“Hoping to force greater collaboration from German-occupied Norway, Hitler has appointed Norwegian fascist Vidkun Quisling to head the Nazi puppet government in Oslo.”⁵⁹

Den siste tweeten som vi kommer til å analysere handler om den tyske okkupasjonsmakten sitt forsøk på å utnevne Vidkun Quisling som statsminister i Norge. Tweeten er starten på en tråd av tweeter som ble publisert 3. februar 2020. Tweeten i seg selv har 407 likes, 101 retweets og

⁵⁷ Stugu 2016: 21

⁵⁸ RealtimeWWII 2019: <https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1180953730751111169>

⁵⁹ RealtimeWWII 2020: <https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1224419766078791682>

16 kommentarer, mens hele tråden kombinert har over 1100 likes, 26 kommentarer og 244 retweets i skrivende stund. Dette er et tegn på at tweetene har hatt betydelig engasjement, og dermed har nådd ut til en betydelig del mennesker. Gjennom dag for dag får leseren en mer interaktiv opplevelse av krigen. Hovedtemaene som blir berørt i disse tweetene er okkupasjonen av Norge, Vidkun Quisling og hvordan Quisling ble et synonym for forræder. Fokuset i de andre tweetene er på hvordan Quisling ble til synonymet for forræder, ikke bare i Norge, men også i resten av Europa. som nevnt i dette sitatet: *“Quisling- his name now slang for Nazi collaborators across occupied Europe- has been ordered to force Norwegian cooperation with the German war effort”*⁶⁰ Vi ser her hvordan Quisling sitt ønske om makt, gjorde ham til Norges mest forhatte mann, og hvordan han blir et symbol på en forræder i hele Europa.

Det er ikke så mange reaksjoner til tweeten, men flere av kommentarene nevner hvordan Quisling ble brukt som et synonym som forræder i hjemlandet sitt, andre nevner også at det fremdeles blir brukt i dag. I tillegg så blir det poengtert ut at mange ikke vet hvem han er, men alle vet hva navnet betyr. Dette er et eksempel på hvordan offentlig historiefremidling kan bidra til å spre kunnskap i sosiale medier. Samt bidra til mer diskusjon og bevissthet rundt historiske hendelser og personer som nevnt i artikkelen av Meg Foster⁶¹ Ellers så er det ikke så mange andre reaksjoner til tweetene, noe som gjør det vanskelig å analysere hvorvidt kommentarene som allerede finnes, er representative eller ikke.

7 Diskusjon

Gjennom denne analysen har analysert en rekke tweets fra RealtimeWWII som omhandler andre verdenskrig, spesifikt hendelser som skjedde i eller i nærheten av Norge. De aller fleste temaene var knyttet til okkupasjonen av Norge, men også operasjoner som skjedde i Norge, slik som Operasjon Gunnerside, Operasjon Claymore og Operasjon Freshman. Gjennom analysen har vi funnet flere gjentakende temaer, eksempelvis motstand mot okkupasjonsmakten, sabotasjeaksjoner og kommandoangrep og humanitære kriser. Tweetene gir et relativt nøytralt og saklig bilde av krigen. I tillegg viser de også aspekter som utfordrer den norske grunnfortellingen om krigen.

⁶⁰ RealtimeWWII 2020: <https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1224419900942442498>

⁶¹ Foster 2014: 7

I de utvalgte tweetene som jeg analyserte ser vi at vi får et relativt oversiktlig bilde over de hendelsene som blir skrevet om. Men vi ser også noen svakheter ved dette formatet. For det første så gjør formatet til Twitter vanskelig å gi all informasjonen en trenger for å få et nyansert og komplett bilde av krigen. For det andre så kan det være at RealtimeWWII bruker kilder som kan være partisk mot en side, men dette vil i så fall være veldig subtilt utifra det jeg har sett. En siste svakhet med Twitter som plattform er at tweets er laget for å bli glemt, noe som fører til at man ikke kan finne alle tweetene til RealtimeWWII, noe som jeg allerede har nevnt i metodedelene av oppgaven.

Men på motsatt side så er det noen fordeler Twitter har over tradisjonell historiefremføring. For det første så er Twitter en av de største sosiale mediene på kloden, dette fører til at det er en stor mengde mulige mennesker man kan nå. En annen ting er at ved bruk av hashtags, så blir det lettere å finne tweets om spesifikke temaer. Noe å bemerke seg er at RealtimeWWII ikke bruker hashtags på postene sine, som gjør at det ikke er like lett å finne tweetene hans. Dette er også en svakhet spesifikt til brukeren RealtimeWWII, ettersom det er brukeren som har bestemt seg å ikke bruke hashtags. Gjennom å ikke bruke hashtags er at du mister en betydelig mengde lesere, spesielt med tanke på RealtimeWWII, da militærhistorie er veldig populært blant yngre mennesker.⁶²

I analysen ser vi også at flertallet av tweetene er i stor grad nøyaktige, og basert på historisk forskning. Dette er noe som kan forventes da Alwyn Collinson, som driver kontoen, har en bakgrunn fra det historiefaglige miljøet, hvor han skrev en doktorgrad i historie ved Oxford. Hans bakgrunn fra Oxford gjør også at han sikkert hadde kvalitetssikrede kilder. Samtidig så har han selv nevnt at kildene han har tilgang til er britiske, noe som kan påvirke både hvordan hendelser og krigen blir representert, men hva som blir representert.⁶³ Noe annet å legge merke til er at det er tweets som omhandler både seire og tap for begge sider, når det er snakk om krigshandlinger, og at vi får et relativt nyansert bilde av krigen gjennom dette. Vi ser også dette i tweeten der tyskerne truer med å sulte nordmenn. Vi ser både hvordan tyskerne regjerer med en jernhånd, men vi ser også senere i tråden hvordan forholdet mellom noen tyske soldater og norske kvinner var vennlige. Et annet eksempel er tweeten som omhandler operasjonen i Lofoten, hvor britene overrasket den tyske garnisonen. Dette fremstiller tyskerne som

⁶² Jordanova 2006: 175-176

⁶³ The Takeaway, 2011-nåtid

inkompetente, og britene som ekstremt kompetente, og gir et inntrykk av at britene var mye mer effektive enn det de egentlig var. Samtidig som at i tweeten om operasjon Freshman, mislyktes britene katastrofalt under operasjonen, som førte til at flere britiske kommandosoldater blir tatt til fange av tyskerne.

De fleste tweetene fra RealtimeWWII skaper en betydelig mengde engasjement blant leserne. Og flere av tweetene som vi har analysert, fremkaller mange forskjellige reaksjoner. Spesielt tragedien hvor fangeskipene blir sunket fremkaller sterke emosjonelle reaksjoner hos leserne. Vi kan også ha potensial for å bidra til økt bevissthet og forståelse for disse hendelsene som skjedde under krigen. Noe som var målet til RealtimeWWII. Som nevnt tidligere var målet til RealtimeWWII å påvirke det kollektive minnet om krigen, og å aktualisere krigen.⁶⁴ Vi ser også at han tar inspirasjon fra offentlig historiefeltet, ettersom han kan kalles en offentlig historiker selv, med tanke på RealtimeWWII.⁶⁵ Vi kan også anse Alwyn Collinson som en pioner innenfor historieformidling i sosiale medier. Det var han som fant opp dag for dag formatet på twitter, som førte til en eksplosjon i antallet kontoer som driver med denne typen historieformidling.⁶⁶

Noe annet å merke seg er at i denne analysen så har vi vært avgrenset til tweets som har søkeordet Norway i seg. I tillegg så er det en for omfattende mengde tweets til å kunne analysere dem alle, derfor var jeg nødt til å håndplukke ut et begrenset utvalg å analysere. Dette har også ført til at vi ikke nødvendigvis får sett helt nøyaktig hvordan RealtimeWWII formidler krigen, og kanskje heller ikke et nøyaktig inntrykk av hvordan krigen foregikk i Norge. Hvis vi ser på norsk tradisjonell historieformidling, ser vi at det er to hovedvarianter av den norske grunnfortellingen om krigen. Den første varianten formidler krigen internasjonalt, uavhengig av hvordan Norge blir påvirket. Grunnen til dette er at nordmenn flest sympatiserte med den britiske grunnfortellingen, noe som den norske har blitt veldig påvirket av.⁶⁷ Den andre varianten er særnorsk, gjennom at den setter søkelys på internasjonale hendelser som påvirket Norge. Denne versjonen er ikke en historie med Norge som midtpunkt, men mer hvordan det som skjedde i Norge blir forstått i en internasjonal kontekst.⁶⁸ Så vi ser her hvordan historieformidling på Twitter og Norsk tradisjonell historieformidling har sine fordeler og ulemper.

⁶⁴ Ibid

⁶⁵ Jordanova 2006: 145-146

⁶⁶ Lost lectures 2013

⁶⁷ Stugu 2021: 148

⁶⁸ Ibid: 148

Historieformidling på sosiale medier har både fordeler og ulemper, som vi allerede har nevnt. Som sagt så kan historieformidling på sosiale medier øke interessen og bevisstheten rundt historie. I tillegg fungerer sosiale medier, spesielt Twitter, som en perfekt plattform å bruke dag for dag formatet. For det første kan man gjennom Twitter og dag for dag formatet få en mer dagsaktuell opplevelse av historie. Samtidig som at det ofte blir mer personlig og engasjerende hvis man følger historien dag for dag, litt som når man ser på en serie, så blir historien episodisk. For det andre så kan offentlig historieformidling fungere som en bro mellom tradisjonell historieformidling og allmennheten. Gjennom å etablere samarbeid mellom offentlige historieformidlere som RealtimeWWII og for eksempel skoler eller andre historieformidling institusjoner, som er et eksempel på tradisjonell historieformidling, kan man øke historiebevisstheten til allmennheten og engasjere dem i historie.⁶⁹

Men det finnes også noen ulemper med historieformidling på sosiale medier. En av de mest åpenbare ulempene er at man ikke kan gå like mye i dybden, som man kan i en lærebok eller artikkel. Her viser tradisjonell historieformidling seg til å være mer suveren. En annen ulempe er at historieformidling i sosiale medier, kan føre til lavere terskel for nøyaktig og historisk korrekt informasjon. I tillegg til at det kan føre til lavere terskel for balanse, og føre til mindre dybde og kompleksitet av for eksempel analyser av historie eller lignende. En annen ting er at dag for dag formatet krever en konstant publisering av innlegg, noe som igjen kan være negativ for kvaliteten av informasjonen. I motsetning til journaler som er fagfellesvurdert, så er for eksempel Twitter ikke noe krav om å bli fagfellesvurdert, noe som kan stille spørsmål til troverdigheten til informasjonen i tweeten.⁷⁰

Et sentralt funn i analysen er at sosiale medier har et stort potensial for å være en verdifull arena for historieformidling. En annen ting er at slik offentlig historieformidling er viktig for å opprettholde det kollektive minnet om historie. Eksempelvis ble det i USA gjort en undersøkelse i 1998 på grunn av en økende historieløshet, som følge av manglende faktakunnskap om historien til USA.⁷¹ *“Hvilken betydning spilte fortiden i deres daglige liv? Resultatene avdekket et gap mellom vitenskapelig historie og skolefaget historie på den ene siden, og på den andre siden den store betydning som fortiden hadde for vanlige mennesker i*

⁶⁹ Jordanova 2006: 149

⁷⁰ Lassig 2021: 28

⁷¹ Lund 2011: 26

deres hverdag.⁷² Selv om denne undersøkelsen er gammel og basert i USA, så er den fremdeles et utgangspunkt for å se behovet for offentlig historiefremidling fra aktører som RealtimeWWII. Slike aktører kan fungere som en bro mellom de “små” fortellingene og de “store” fortellingene. Hvor de små fortellingene har referanse til individuelle minner, og de store fortellingene som har referanse i de kollektive minnene.⁷³

8 Oppsummering av analyse og diskusjon

For å oppsummere analysen så har vi sett på en rekke tweets som omhandler Norge på en eller annen måte. Vi har sett på flere tweets om kommando tokt i Norge som både har vært en suksess og katastrofale feil, spesielt med tanke på tungtvannssaksjonene. I motsetning til disse så har vi også sett hvordan okkupasjonsmakten truet med å sulte den norske befolkningen, og hvordan forholdet mellom tyske soldater og norske kvinner var under krigen. Vi har også analysert tweeter om en tragedie forårsaket av RAF, som sank tre fangeskip fylt med fanger fra konsentrasjonsleirer, og hvordan det har skapt kontrovers i kommentarfeltene. Samtidig som at vi har analysert hvordan Quisling sitt navn ble synonymt med forræder i hele Europa, og at det fremdeles er i bruk i dag. Noe annet er kommando toktet i Lofoten, hvor britene greide å overraske tyskerne og ta flere hundre som fanger, i tillegg til at de fant deler til enigma krypteringsmaskinen. I diskusjonsdelen har vi diskutert hvordan Twitter fungerer til historiefremidling. Samtidig som vi har diskutert hvordan dag for dag formatet passer perfekt for Twitter, og også ulempene med å bruke Twitter til historiefremidling generelt. Til slutt har vi diskutert hvordan Twitter kan bidra til å påvirke det kollektive minnet på en større skala enn tradisjonell historiefremidling.

⁷² Ibid: 26

⁷³ Ibid: 26

9 Konklusjon

Til slutt så har vi analysert i denne oppgaven hvordan Twitter har blitt brukt i historiefordling. Spesifikt hvordan RealtimeWWII har formidlet historien om andre verdenskrig, med et fokus på hendelser som omhandler Norge. Gjennom analysen har vi funnet ut at Twitter har potensial til å være en verdifull plattform for historiefordling. I tillegg så har vi funnet ut at dag for dag formatet fungerer på Twitter, og fungerer som en grei historiefordling. Historiefordlingen er ikke nødvendigvis dyp eller kompleks, men fungerer for å aktualisere historien og forme det kollektive minnet til de som leser innleggene.

I tillegg så må vi svare på problemstillingen. *“Hvilken effekt har Twitter på historiefordling?”* *“I hvilken grad fungerer dag for dag formatet som god historiefordling?”* *“Hvilke utfordringer medfører det korte formatet for historiefaglig formidling?”*

Twitter har hatt en vesentlig effekt på historiefordling, Blant annet er det et viktig verktøy for digitale historikere, samtidig som at den har potensiale til å bli et verdifullt verktøy for historiefordling. En annen ting vi har funnet ut er at Twitter kan påvirke det kollektive minnet, gjennom at den kan nå ut til en større mengde personer enn de tradisjonell historiefordling kan. I motsetning til tradisjonell historiefordling, så har Twitter en vesentlig fordel når det gjelder å påvirke allmennheten sin historiebevissthet. Ettersom den har en lavere terskel for å kunne engasjere seg, enn tradisjonell historiefordling.

Videre så har vi analysert i hvilken grad dag for dag formatet fungerer som god historiefordling. Min konklusjon er at den fungerer godt som historiefordling. Tweetene vi har analysert viser at man kan både engasjere og informere folk med en rekke korte og oversiktlige tweets. Men det er også noen ulemper med denne type historiefordling, nemlig at man ikke kan gå like mye i dybden som man kan gjennom tradisjonell historiefordling. Det kortet formatet fører til en del utfordringer når det gjelder dybde, detaljer og kompleksitet i historiefordlingen. Ettersom tweets ikke bare er kort, men også designet for å bli glemt, gir det mening at den ikke kan sammenlignes til tradisjonell historiefordling.

Et forslag til videre forskning kan være å se på hvordan kontoen tar for seg utviklingen av krigen dag for dag, men dette er da igjen utenfor omfanget til en bacheloroppgave. Alternativt

kan man se på hvordan andre sosiale medier kan fungere som historiefremføring, spesielt tik tok, som er helt forskjellig til Twitter, men kanskje har flere spennende muligheter for å bli et verktøy til historiefremføring.

Avslutningsvis så viser analysen at Twitter kan fungere som et effektivt verktøy for historiefremføring, spesielt om andre verdenskrig. Men dette forutsetter at forfatterne bak kontoene holder en høy standard til kildebruk, gode formuleringer, nøyaktig informasjon og et engasjerende tema.

10 Litteraturliste

- Band, B. (2020). Twitter for Subjects: History. *The School Librarian*, 68(4), 216. Social Science Premium Collection.
- Clavert, F. (u.å.). *#ww1. The Great War on Twitter*.
- Foster, M. (2014). Public History and Historians in the Digital Age. *Public History Review*.
- Li, N. (2022). Public History. *Public History Review*, 29, 1–19. <https://doi.org/10.5130/phrj.v29i0.7859>
- Lässig, S. (u.å.). *Challenges and Opportunities for the Profession*.
- Myers, C., & Hamilton, J. F. (2015). Open genre, new possibilities: Democratizing history via social media. *Rethinking History*, 19(2), 222–234. <https://doi.org/10.1080/13642529.2014.973712>
- Sumikawa, Y., & Jatowt, A. (2021). Analyzing history-related posts in twitter. *International Journal on Digital Libraries*, 22(1), 105–134. <https://doi.org/10.1007/s00799-020-00296-2>
- Stugu, O. S. (2016). *Historie i bruk* (2. utg.). Det norske samlaget.
- Stugu, O. S. (2021). *Den andre verdenskrigen i norsk etterkrigsminne*. Det norske samlaget.
- Jordanova, L. (2006). *History in practice* (2.utgave.). Hodder Arnold.
- Lund, E. (2011). *Historiedidaktikk: en håndbok for studenter og lærere* (4. utg.). Universitetsforlaget.
- Cauvin, T. (2022). *Public history: a textbook of practice* (2.utgave.). Routledge.
- Nordahl, M. (2011). Tungtvanns-aksjonen som mislyktes. *Forskning.no*. <https://forskning.no/historie-andre-verdenskrig/tungtvanns-aksjonen-som-mislyktes/770343>

Lost lectures (2013, 11.november). *Alwyn Collinson: Realtime World War II* [Video], Youtube.
<https://www.youtube.com/watch?v=JkzEnkYbkyk>

Collinson, A. (2019, 4.mars.). *500 British commandos execute Operation Claymore: They've landed on German-occupied Lofoten Isles, in the far north of Norway, to burn fish oil factories.* [pic.twitter.com/s865pncxmn](https://twitter.com/s865pncxmn). Twitter.
<https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1102647664452272128>

Collinson, A. (2019, 6.oktober.). *As riots against Nazi occupation spread in Norway, German occupiers threaten to block food imports & Starve Nation if Norwegians do not start to cooperate with war effort.* [pic.twitter.com/lzvxqp6ug4](https://twitter.com/lzvxqp6ug4). Twitter.
<https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1180942244200828929>

Collinson, A. (2019, 27.desember.). *After yesterday's successful raid on Lofoten, British & Norwegian commandos are now attacking second target in Nazi-occupied Norway, to destroy German fish-oil supplies in town of måløy.* [PIC.TWITTER.COM/INF8QJY2IA](https://twitter.com/INF8QJY2IA). Twitter.
<https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1210666466426703873>

Collinson, A. (2020, 3.februar.). *Hoping to force greater collaboration from German-occupied Norway, Hitler has appointed Norwegian fascist Vidkun Quisling to head the Nazi puppet government in Oslo:* [Pic.twitter.com/bwsmekanht](https://twitter.com/bwsmekanht). Twitter.
<https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1224419766078791682>

Collinson, A. (2020, 22.november.). *British "Operation Freshman", Glider-Borne Commando Mission attempting to blow up a hydroelectric plant in Nazi-occupied Norway, has ended in disaster. both gliders crashed & badly injured surviving troops have been captured by Germans.* [pic.twitter.com/dg0abbyxi3](https://twitter.com/dg0abbyxi3). Twitter.
<https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1330629726692667393>

Collinson, A. (2021, 28.februar.). *Allied commandos have successfully sabotaged a German atomic weapons program in Nazi-occupied Norway: Heavy water production plant at Telemark has been blown up by a team of Norwegian commandos, destroying 500kgs of the liquid, vital for nuclear research.* [PIC.TWITTER.COM/G78JCGN8AC](https://twitter.com/G78JCGN8AC). Twitter.
<https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1366135937298796550>

Collinson, A. (2023, 3.mai.). *After secret negotiations between Himmler & Red Cross, 1000s of concentration camp victims were being sent to Norway from Germany. now those prisoners*

are trapped below decks of burning ships Cap Arcona, Deutschland & thielbek. RAF pilots strafe the wrecks, killing survivors. pic.twitter.com/nfu3s8y559. Twitter.
<https://twitter.com/RealTimeWWII/status/1653891442022940674>

GrandOLTeam. (2023, 3.mai.). *The allies claim to have had intelligence that Nazi leaders were fleeing on these ships.they couldn't send naval vessels to Intercept & Board? did they really think head Nazis would board these ponderous, unarmed ships with no escort or air cover?i get "Fog of war"; not this. Twitter.*
<https://twitter.com/JBLuvsCeltic/status/1653900070092439553>

Jeff?? (2019, 4.mars.). *Nazi use fish oil from Norway to make explosives: Https://t.co/hgxgqtoovc. Twitter. https://twitter.com/JeffB00111001/status/1102664039430266883*

Scrooge & Marley Counting House Ltd. (2023, 3.mai.). *How this was dealt with by history books. Pic.twitter.com/orvqzzvo9g. Twitter.*
https://twitter.com/Master_Of_Coins/status/1653893975747751936

